

Nə qədər ki, sevgi var...

(Unudulmaz şair Nüsrət Kəsəmənlinin xatirəsinə)

Öz dövrünün gənclərinin maraqla oxuduğu bir şair vardı: Nüsrət Kəsəmənli. Şeirleri əl-əl gəzirdi, sevgi məktublarını əvaz edirdi. Çünki bunlar adi şeirlər deyildi, məhəbbətdən, sevgidən yığılmışdı.

Nüsrət Əyyubov - əsl adı və soyadı belə idi. 1946-cı ildə Qazax mahalında doğulmuşdu. Bu səfəli yerlərin saf havası, çayları, bulaqlarının şirliyi onun ruhuna köçmüşdü. O, sonradan dillər əzberi olan şeirlərini "Nüsrət Kəsəmənli" imzası ilə yazırdı. Uca-boy, enlikürək, xoş sima, incə tab - bütün bunlar onun gənclərə, istəklil oxucularına sevdiren keyfiyyətləri idi. Nüsrət müəllimin heyət yolu hamar və rahat olmamışdı. Nənəsinin himayəsində böyünmüşdü. Çox çətinliklərlə üzlənmişdi. Sonralar çox məşhur "Biri vardı, biri yox" şeirində etiraf etdiyi kimi, həmyaşdamları hər şeylə təmin olunduqları halda, onda "biri vardı, biri yox"...

Nüsrət Kəsəmənlinin yaradıcılığı ilə ilk tanışlığım onun "Özümə bənzədiyim günlər" şeirlər kitabından başlamışdı. Nüsrət Kəsəmənlinin bütün şeirləri sevgidən, məhəbbətdən ibarət idi. O, məhəbbət, sevgi şairi idi. Bu mövzu onun şeirlərindən qırmızı xəttlə keçirdi. İncə rübəli Nüsrətin sevgiyə, məhəbbətə öz baxışları vardı. O, ilk sevgini yuvasından düşmüş quşuqcağa bənzəndirdi. Ne gözəl bənzətmə?! Gənclərin dilinin əzberinə çevrilmiş "Sən demə, tazədən səvmək olarmı", "Gəlmək istəyirsən bəhanəsiz gət", "Nə biləydik", "Mən səni unuda bilmirəm axı" və bu kimi digər şeirlərində də incə sevgi motivləri əks olunur. Nüsrət Kəsəmənli qələmə aldığı bu şeirləri yaşayacaq, onu duyaya yazırdı. Hərden fikirleşirəm: Görsən, Nüsrət Kəsəmənli başqa bir sahədə olsaydı, məsələn, müəllim, mühəndis, həkim

kimi özünü təsdiqləyə bilərdimi?! Bu qədər sevilə, populyar ola bilərdimi?! Yox, Nüsrət Kəsəmənli yalnız poeziya üçün doğulmuşdu. Necə deyirlər, balıq susuz yaşaya bilmədiyi kimi, o da poeziyasız yaşaya bilməzdi. Poeziya onun həyatı idi. Heyf, mən heyf ki, bu ömrü yolu çox qısa oldu. Dillər əzberi olacaq şeirləri də onun vaxtsiz ölümü ilə əbədiyyətə qovuşdu.

Nüsrət Kəsəmənli ilk təhsilini Dövlət İncəsənət İnstitutunda almışdı. Sonra jurnalist ixtisasına yiyələnmək üçün Bakı Dövlət Universitetində təhsilini davam etdirirdi. Həm də hərbi xidmətini başa vurub qayıtmışdı. "Bakı" və "Baku" axşam qəzetlərində işləyirdi. Həmin illərdə Nüsrət Kəsəmənli gənclər tərəfindən bəlkə də, ən çox oxunan, ən çox sevilən şairlərdən idi. "Dünyaya pəncərə" adlı televiziya verilişinin həm sənari müəllifi, həm də aparıcısı idi. Onun şeirlərinə bəstələnən mahnıların sayı gündən-günə artırdı. Bu mahnılar o illərdə, ehtimal ki, çox populyardır.

Nüsrət müəllimi yaxşı tanıyanlardan çox eşitmişəm: O, hər şeyə vaxt tapırdı. Gecə yarınsına qədər davam edən dost meclisləri, bəstəkarlarla, müğənnilərlə mahnı yaradıcılığı, ailə qayğıları, görüşlər, səfərlər... Hətta imkan tapıb "Doğma sahiller" filmində çəkilməyi də bacarmışdı. Ancaq onun ürəyi poeziya ilə döyünürdü. Nüsrət Kəsəmənli yazmama bilmirdi. Ürəklər oxşayan sevgi mizraları ağı vəreqlərə axdıcaq, rahatlıq tapırdı. Sanki sakitləşirdi. Çox keçməmiş bu atası yəndən alovlandırdı. Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü, "Tərəqqi" medallı jurnalist - publisist Mirzə Müftüqi:

Nüsrət Kəsəmənli 70-ci illərdə hərbi xidmətdən qayıtdıqdan sonra təhsilini jurnalistika fakültəsində, bizim qrupda davam et-

dirməyə başladı. Onda Nüsrət həm "Bakı" və "Baku" axşam qəzetlərində əməkdaşlıq edirdi. Əsasən mədəniyyət xəbərlərindən yazırdı. Həmin illərdə Nüsrətin əsgər şeirləri də çox məşhur idi. Qrupumuzda artıq tanınan başqa şairlər də vardı: Taccəddin Şahdağlı, Zəmin Mahmudov, Mikayıl Şəfəqli... Ancaq fasilələrdə hamı Nüsrətin başına toplaşdı. Onun söhbətləri

çox maraqlı olurdu.

Bir dəfə fasilə vaxtı Nüsrətlə yanaşı dayanmışdıq. Əslən Masallıdan olan qrup yoldaşımız Həsənağa yaxınlaşdı: "Nüsrət müəllim, bir şeir yazmışam, bəlkə qulaq asarınız".... - dedi. Nüsrət, "yaxşı şeirə qulaq asmağa həmişə vaxt tapmaq olar", - söylədi. Həsənağa şeirini oxumağa başladı. Şeiri deqiq xatırlamıram. Çünki üstündən düz yarım əsr keçir. Ancaq o yadımdadır ki, ilk mizralardan birinin sonunda "ciğir" sözü vardı. Nüsrət cəld onu saxladı: - Bir deqiqə bağışla, qəhrəmanın adı yəqin ki, Bağırdır?! Həsənağa təsdiq etdi. Nüsrət, "bilirsən, "ciğir" və "Bağır" sözləri qafiyədir. Ona görə bildim ki, qəhrəmanın adı "Bağır" olacaq", - dedi.

Onu da deyim ki, həmin illərdə biz dərs deyən Bəxtiyar Vahabzadə, Fəzil Mehdi, Nureddin Babayev Nüsrətə çox böyük hörmətlə yanaşırdılar... Bilmirəm,

kimin sözüdür, amma çox düz deyir: "Biri var şair, biri də var şeir yazan. Nüsrət əsl şeir yazan idi"...

Bəli, Nüsrət Kəsəmənli üçün sevgi, məhəbbət hissələri onun şeirlərinin ən uca zirvəsi idi. Bu şeirlər çox həzin, ürəyə yatan, analaylası qədər şirindir.

**Sənsiz ələ bilmə öləcəyəm mən,
Qara bir kədəre dönəcəyəm mən,
Gecələr yuxuna gələcəyəm mən,
Sən məni unuda bilməyəcəksən.**

**Ömründə narahət izim qalacaq,
Alovun sənsə də, közüm qalacaq,
Arxanca həmişə gözüm qalacaq,
Sən məni unuda bilməyəcəksən.**

Və yaxud:

**- Bu sevgidən sən qorursan eyblə yox,
Mən səvəram ikimizin yerinə.
Bu eşq üçün bir gün dara çəksələr,
Mən gedərəm ikimizin yerinə.**

**Taleyimdə son açılan gülümsən,
Süzüb qara gözünü gülümsə,
Mən sevginin sonu əgər ölümsə,
Bən ölərəm ikimizin yerinə.**

Görsən, ürəkləri ehtizaza gəlirən bu incə hissələri bundan gözəl necə ifadə etmək olar?!

Nüsrət Kəsəmənli şeir yazırdı, ürəyinin odunu, atəşini vəreqlərə köçürürdü.

Haşiyyə: Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin xətti ilə nəşr olunan jurnalların birində şairin sədaqətli ömür-gün yoldaşı Rəhilə xanımın Nüsrət Kəsəmənli ilə bağlı xatirələrini oxumuşam. Bəlkə də bu yaşımədək oxuduğum xatirələr içində ən təsirlişidir. Düz deyirlər, şair xanımı olmaq çox çətindir. Ustalık, Nüsrət Kəsəmənli kimi hüdudusuz dərəcədə sevilən, daim üzde olan bir şairin xanımı olmaq, onun "şiltalıqları"na dözmək onat çətin idi. Rəhilə xanım bütün bunları biruzə vermədən dözürmüş, yatmayıb onun gözleyirmiş.

Bildiyim bir həqiqət var, insan kimi böyük adamların böyük ürəyi olur. Rəhilə xanım da Nüsrətin iki övladının anası, vəfalı ömür-gün yoldaşı, son dərəcə həssas bir xanım idi. Qadın qışqıncılığı həmişə olub: dünən də, bu gün də. sabah da olacaq. Bunu hədsiz

sevgi ilə əlaqələndirənlər də vardır. Amma, Nüsrət müəllimə dəryalar qədər olan sevgisinə baxmayaraq, Rəhilə xanım Nüsrət Kəsəmənlini vaxtı ilə onu seven, ələ Nüsrət Kəsəmənlinin də onu bir zamanlar sevdirdi, lakin taleyin hökmü ilə "uduzdular barışmayan" xanımına görüşməsinə təkid edimmiş. Həftə həmin xanım xəstəxanada ölümlə çarpışdığı günlərdə Nüsrət müəllimlə birlikdə xəstəxanaya - ona baş çəkməyə məcbur edib. Belə böyüklük, minde, yüzə minde yox, milyonlarla qadından birində olur...

Nüsrət Kəsəmənli bir şeirində deyir: "Daha nağıllara inanmıram mən"... Biz də sənəin yoxluğuna, özünə əbədi tərk etməyinə inanı bilərik. Çünki hər saat, hər an oxucuların səni xatırlayır.

Mən belə düşünürəm, nə qədər ki, sevgi var, məhəbbət var, Nüsrət Kəsəmənli də yaşayacaq, sağ olacaq. Hər efridə, meclislərdə sözlərinə bəstələnmiş nəğmələri səslənəndə, şeirləri qiraət olunanda ruhu efilərdə, meclislərdə dolacaq.

Öz ömrü qısa olsa da, bütün türk dünyasının ona olan məhəbbəti, sevgisi qısa olmadı, eşrlər boyunca da, olmayacaq. Çünki əsl sevgi əbədidir...